

Verksamheter med risk för blodsmitta

Det här informationsbladet riktar sig till dig som tänker starta eller redan har startat en verksamhet som medför risk för blodsmitta. Den ger dig en översikt av vad du behöver tänka på för att driva din verksamhet på ett säkert sätt.

Anmäl din verksamhet

Du som har en verksamhet med risk för blodsmitta, till exempel fotvård, piercing, tatuering eller akupunktur, ska anmäla den till miljönämnden senast sex veckor innan du startar verksamheten.

Utformning av lokal

Följande saker bör du tänka på när du planerar din lokal:

- Separat diskbänk ska finnas för rengöring av dina redskap.
- Utrymmet för steriliseringsutrustning ska vara separat.
- Handtvättställ ska finnas i anslutning till behandlingsplats.
- Städredskap ska förvaras separat.
- Varm- och kallvatten ska finnas i anslutning till utslagsvask för städvatten. För fotbadsvatten ska du ha en särskild utslagsvask.
- Golv, väggar, tak och övrig inredning ska utformas så att de lätt kan rengöras.
- Arbetskläder och privata kläder ska förvaras separat.

Ventilation

Lokalen bör ha en godtagbar ventilation. Uteluftsflödet bör vara minst 7 liter/sekund och person som vistas samtidigt i lokalen. Vid nyetablering krävs vanligen en mekanisk ventilation.

Hygien

Arbeta med god hygien för din kunds bästa.

- Använd inte armband, armbandsur eller ringar när du arbetar.
- Tvätta händerna före och efter varje kund. Använd flytande tvål, pappershanddukar och gärna handdesinfektionsmedel.
- Använd engångshandskar för att skydda både dig själv och kunden mot smitta.
- Behandla bara om du är frisk.
- Behandla bara friska personer.
- Använd personalkläder, gärna kortärmade tröjor.
- Använd i första hand sterila engångsmaterial. Annars ska redskap och verktyg vara autoklaverade eller steriliserade på annat godtagbart sätt.

Rengöring, desinfektion och sterilisering

Kom ihåg att smittbärare kan vara helt symptomfria. Det är därför alltid viktigt att rengöra instrumenten efter fasta rutiner.

Stickande och skärande redskap ska alltid vara sterila, det vill säga autoklaverade eller steriliserade på annat sätt. Helst ska de vara av engångstyp.

En fullständig smittrening av verktygen sker i tre steg:

1. Mekanisk rengöring som till exempel borstning med rengöringsmedel och varmt vatten.

2. Desinfektion: Värmedesinfektion kan ske genom kokning i vatten under lock i minst fem minuter. Kemisk desinfektion är lämplig för föremål som inte kan värmebehandlas och för ytor.
3. Sterilisering ger så gott som fullständig avdödning av alla mikroorganismer och även sporer. Material som har varit i kontakt med blod ska steriliseras med ånga eller en annan metod som har dokumenterad effekt. Autoklavens och sterilisations funktion ska regelbundet testas genom sporprover och validering.

Avfall

- Stickande och skärande avfall ska alltid hanteras separat som riskavfall.
- Punkteringsfri behållare som är avsedd för riskavfall ska användas. Den ska vara märkt med symbolen för biologisk fara, en varningsskylt med texterna ”smittförande avfall” samt ”skärande och stickande avfall”.
- Egen transport av riskavfall kräver att en anmälan görs till länsstyrelsen.
- För transporten kan även en entreprenör anlitas med tillstånd att köra riskavfallet till destruktion.

Behållare för riskavfall

Egenkontroll

Du som driver verksamheten ska enligt miljöbalken ha den kunskap du behöver för att skydda människor och miljön mot till exempel smitta eller andra olägenheter. Du bör också veta vad de produkter du använder innehåller till exempel färger för tatuering, desinfektionsmedel och andra kemikalier.

För anmälningspliktiga verksamheter finns krav på systematiserad och dokumenterad egenkontroll. Det innebär att varje företag måste ta fram rutiner bland annat för fortlöpande kontroll av utrustning, exempelvis sterilisations funktion, städning, rengöring och kemikalier. Dessutom ska du undersöka och bedöma de risker som din verksamhet ger upphov till ur hälsosynpunkt.

Läs mer

- Socialstyrelsens Allmänna råd 2006:4 ”Yrkesmässig hygienisk verksamhet”
- Handbok från Socialstyrelsen (2006) ”Yrkesmässig hygienisk verksamhet – piercing, tatuering, fotvård, massage m.m.”
- Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1999:899)
- Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll (1998:901)

Övrig information

På www.molndal.se hittar du både blankett, kontaktuppgifter till miljöförvaltningen och länkar till olika branschorgan

På www.folkhalsomyndigheten.se och www.socialstyrelsen.se hittar du bra och lättillgänglig information om din typ av verksamhet.

På www.lansstyrelsen.se/vastragotaland hittar du anmälan om transport av farligt avfall.